

POSTANOWIENIE

Dnia 29 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 29 czerwca 2022 r., na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

sprawy z wniosku **C. Z.**

o odszkodowanie i zadośćuczynienie,

z powodu kasacji wniesionej pełnomocniczkę wnioskodawczyni

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 24 listopada 2021 r., sygn. akt II AKa [...],

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w W.

z dnia 23 lutego 2021 r., sygn. akt III Ko [...],

p o s t a n a w i a:

1) **oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**

2) **obciążyć C. Z. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w W. z dnia 23 lutego 2021 r. (sygn. akt III Ko [...]) zasądzono na rzecz C. Z. kwotę 23.100 zł tytułem zadośćuczynienia i 6.923,93 zł tytułem odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na podstawie ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego. Dalej idące żądanie wnioskodawczyni oddalono. Wyrok

ten został utrzymany wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 24 listopada 2021 r. (sygn. akt II AKa [...]).

Od powyższego prawomocnego orzeczenia kasacje wniósł pełnomocnik wnioskodawczyni, zarzucając wyrokowi:

„ 1. rażące naruszenie prawa tj. art. 433 § 2 k.p.k., art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 8 ust. 1 i 4 ustawy lutowej w zw. z art. 445 § 1 k.c. polegające na nieuprawnionym rozpoznaniu przez Sąd Odwoławczy kontroli odwoławczej i niewłaściwym rozpoznaniu zarzutu 2. apelacji Skarżącej z dnia 17.03.2021 r., co miało istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, a mianowicie pominięciu w swym rozstrzygnięciu sposobu wyliczenia przez Sąd I instancji uzupełniającego zadośćuczynienia poprzez przemnożenie liczby miesięcy izolacji (3 i pół miesiąca) przez 120% przeciętnego wynagrodzenia za pracę, tj. 120 % kwoty 5 500,00 zł, podczas gdy szacowanie odpowiedniego zadośćuczynienia nie powinno polegać na mechanicznym przeliczeniu powyższych wartości, ale na uwzględnieniu całokształtu okoliczności sprawy, w szczególności rzeczywistego rozmiaru krzywdy doznanej przez Skarżącą, co w jej ocenie przełożyło się na zaniżenie przyznanego zadośćuczynienia;

2. rażące naruszenie prawa tj. art. 433 § 2 k.p.k., art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 8 ust. 1 i 4 ustawy lutowej poprzez błędne rozpoznanie zarzutów apelacji Skarżącej i przyjęcie, że norma art. 8 ust. 4 ustawy lutowej nie mogła być podstawą uznania nie tylko całości dalszego roszczenia, ale nie mogła być podstawą zasądzenia jakiegokolwiek jej części, co uczynił Sąd Okręgowy we Wrocławiu, co w konsekwencji doprowadziło do błędnej oceny prawnej Skarżącej przez Sąd II instancji, iż wywiedziona apelacja z tych względów okazała się oczywiście bezzasadna, a tym samym pozbawiła Skarżącą możliwości dochodzenia dalszych sum zadośćuczynienia za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.”

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w [...] do ponownego rozpoznania.

Prokurator w odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W niniejszej sprawie Sąd odwoławczy odniósł się w stopniu adekwatnym do zarzutów apelacyjnych. Orzeczenie Sądu odwoławczego zawiera zdecydowanie rozbudowane wywody rekapitulujące ustalenia faktyczne Sądu I instancji i niejako krok po kroku oceniające je w kontekście zarzutów apelacji. Sąd odwoławczy nie ma na gruncie polskiej procedury karnej za zadanie ponownego rozpoznania sprawy, a jedynie kontrolę poprawności rozstrzygnięcia pierwszoinstancyjnego. Z tego zadania wywiązał się, zdaniem Sądu Najwyższego zgodnie ze standardem wyrażonym w art. 457 § 3 k.p.k. oraz art. 433 § 2 k.p.k. Nie ma konieczności powtarzania z kolei uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego i zestawiania go z zarzutami apelacji by wykazać kompletność wywodu. Jest on na tyle obszerny i przekonywujący, a kasację uznać wypada za powtórzenie apelacji nieco tylko zmodyfikowanej na potrzeby postępowania kasacyjnego. Nie wnosi ona niczego ponad to co już zaprezentowano w apelacji i co istotne, nie wskazuje na rażące i mające wpływ na finalne rozstrzygnięcia błędy Sądu odwoławczego. Pozostaje na powtórzeniu ogólnych tez apelacyjnych.

W odniesieniu do zarzutu pierwszego, sprowadza się ona do zakwestionowania sposobu wyliczenia kwoty zadośćuczynienia i odszkodowania na rzecz wnioskodawczynie przez wskazanie (a raczej zaakcentowanie) okoliczności faktycznych jej pozbawienia wolności w trakcie stanu wojennego. Sąd odwoławczy na s. 12 uzasadnienia odnosi się do zarzutu naruszenia prawa materialnego, tj. art. 445 k.c. podkreślając, że apelacja kwestionowała nie tyle sposób wykładni tego przepisu, a sposób oceny okoliczności sprawy relewantnych na potrzeby wyliczenia adekwatnej rekompensaty. Ponadto zaznacza, że inne przepisy, niż te wskazane w apelacji są w przypadku ustawy lutowej podstawą zasądzenia zadośćuczynienia i odszkodowania. Wywód ten uznać należy za przekonywujący i adekwatnie odnoszący się do samej apelacji.

Z kolei zarzut drugi jest chybiony, gdyż stanowi z kolei wyraz odmiennej interpretacji art. 8 ust. 4 ustawy lutowej przez skarżącą. Sąd odwoławczy dokładnie na s. 8-11 uzasadnienia rekapituje orzecznictwo związane z wyjątkiem zawartym w tym przepisie. W przypadku wnioskodawczynie postanowieniem Sądu Wojewódzkiego w W. z dnia 4 lutego 1997 r. (sygn. akt III Ko [...]) uzyskała on

kwotę 3.592 zł tytułem zadośćuczynienia i odszkodowania. Zasadą jest zatem, że nie można po raz kolejny na podstawie tych samych okoliczności domagać się odszkodowania na podstawie ustawy lutowej, chyba, że przemawiają za tym względy słuszności. W sprawie niniejszej Sąd Okręgowy skorzystał z tego wyjątku i zasądził świadczenie uzupełniające ponad to co wnioskodawczyni uzyskała i obszernie to uzasadnił. Sąd Apelacyjny uznał, że art. 8 ust. 4 ustawy lutowej ma zastosowanie jedynie do przypadków, w których orzeczenie o odszkodowaniu lub zadośćuczynieniu zapadło przed wejściem w życie tej ustawy. Z uwagi na kierunek apelacji nie mógł zmienić orzeczenia, jednak wywód zawarty w uzasadnieniu nie został skutecznie zakwestionowany przez skarżącą.

Wobec tego należało orzec jak w sentencji.

[as]